

Procedures VEB tegen Ahold niet in belang van de aandeelhouders

Zoals bekend is de VEB, de Vereniging van Effectenbezitters in januari jl. een tweetal procedures gestart bij de Ondernemingskamer te Amsterdam. In de ene procedure verzoekt de VEB om de jaarrekeningen van Ahold over de jaren 1998 t/m 2002 opnieuw op te maken en vast te stellen. In de andere procedure, een enquêteverzoek, vordert de VEB om een onderzoek in te stellen naar het Ahold-boekhoudschandaal. Deze procedures acht ik in dit stadium voorbarig en mogelijk contraproductief om de hierna besproken redenen.

De buitengewone vergadering van aandeelhouders van Ahold op 3 maart 2004 was belegd om het nieuwe corporate governance-beleid goed te keuren. Dat gebeurde na veel discussie. Ahold verschaftte ook nadere informatie over onderzoeken door overheidsinstanties en toezichthouders, alsmede andere lopende rechtsgedingen.

Over de VEB-procedures kwamen in de aandeelhoudersvergadering diverse voor- en tegenstanders aan het woord. Al eerder had een grootaandeelhouder in Ahold een kort geding tegen de VEB aangekondigd om de VEB met haar procedures te laten stoppen.

Op zich mag duidelijk zijn dat eenieder, dus ook de VEB, het recht heeft een procedure bij de rechter te beginnen. Los daarvan is het steeds van belang om te bezien of een procedure al dan niet in het belang van de eisende partij of partijen is, en ook of de proceseconomie daarmee wel gediend is.

Naar mijn mening voldoen de VEB-procedures aan geen van beide criteria. De eisende partijen zijn in dit verband een belangenorganisatie, diverse aandeelhouders en oud-aandeelhouders van Ahold. Dat is geen homogeen gezelschap: Oud-aandeelhouders hebben nu eenmaal andere belangen dan zittende aandeelhouders, en een belangenvereniging heeft tevens een belang haar bestaansrecht te bewijzen. In elk geval mag

De VEB is niet goed bezig met haar procedures tegen Ahold. In plaats daarvan zou zij de procedures ten minste dienen aan te houden. Ahold dient nu wél inhoud te geven aan zijn nieuwe corporate governance-beleid

» Marcel Mock

worden aangenomen dat de (zittende) aandeelhouders, inclusief de Ahold aandeelhouders die zich niet bij de VEB-procedure hebben aangesloten, een gemeenschappelijk belang hebben bij de continuïteit van Ahold en daarmee op een zo spoedig mogelijk en krachtig herstel van de onderneming.

Vraag moet daarom verder zijn hoe de VEB-procedures zich verhouden tot de beoogde continuïteit van Ahold en het gewenste spoedige en krachtige herstel van de onderneming. Het antwoord daarop is wederom negatief, in elk geval

Oud-aandeelhouders hebben andere belangen dan de zittende

op dit moment. Enerzijds heeft Ahold in 2003 de jaarrekening over 2002 opnieuw laten opmaken na uitvoerig onderzoek op talrijke deelonderwerpen. De nieuw opgemaakte jaarrekening is vervolgens behandeld in de jaarlijkse algemene vergadering van aandeelhouders op 27 november 2003 en door de aan-

deelhoudersvergadering met een ruime meerderheid vastgesteld. Tegelijkertijd zijn ook de cijfers over 2000 en 2001 herzien.

Volgens mededeling van Ahold bestaat thans op basis van de herberekende resultaten voldoende informatie tot het terugvorderen van betaalde bonussen of te veel betaalde bedragen, en worden deze bedragen daadwerkelijk teruggevorderd of terugbetaald vanaf 2000.

Anderzijds zijn de onderzoeken die thans bij Ahold en diverse betrokkenen zowel binnen als buiten de onderneming worden ingesteld door de Amerikaans beursautoriteit SEC en het Department of Justice (DoJ) uitvoerig en diepgaand. Ook is sprake van uitvoerig onderzoek van het Openbaar Ministerie en van Euronext. De toegevoegde waarde van de procedures van de VEB ontbreekt en in elk geval op dit moment zou daarmee sprake zijn van duplicatie van alle reeds in 2003 aangevangen onderzoeken. Deze onderzoeken hebben derhalve een 'voorsprong' van één jaar.

Over de voortgang van de onderzoeken, met name die van SEC, DoJ en OM, is nog weinig bekend, maar het ligt voor de hand de (tussen)uitkomsten eerst af te wachten voordat nieuwe procedures worden gestart of voortgezet. Daar komt bij dat de lopende onderzoeksprocedures voorlopig uit de algemene middelen

worden bekostigd, terwijl de procedures van de VEB aan Ahold en derhalve ook aan de aandeelhouders veel extra geld kunnen kosten. Proceseconomisch is voortzetting van de VEB-procedures derhalve thans ongewenst.

Ten slotte zijn er ook op grond van het Burgerlijk Wetboek argumenten dat de VEB en Ahold-aandeelhouders — zeker onder de huidige omstandigheden — zich van procedures zouden dienen te onthouden. Onder het vennootschapsrecht zijn alle bij de organisatie van de vennootschap betrokkenen, inclusief de aandeelhouders, gehouden zich 'jegens elkander (te) gedragen naar hetgeen door redelijkheid en billijkheid wordt gevorderd' (artikel 2:8 lid 1 BW). Men zou zich ook serieus kunnen afvragen of de VEB-procedures geen misbruik van recht opleveren (artikel 3:13 BW), omdat zoals hiervoor vermeld thans geen toegevoegde waarde aan de orde is, doch eerder negatieve waarde.

Het zou de betrokkenen bij de VEB-procedures daarom sieren indien zij deze procedures voor onbepaalde tijd aanhouden. Komt tijd, komt raad en waarschijnlijk ook meer wijsheid op basis van de onderzoeksresultaten van SEC, DoJ,

Procedure VEB voegt niets toe aan al lopende onderzoeken

OM en Euronext. Ahold dient intussen aan zijn nieuwe corporate governance-beleid inhoud te geven. Veel aandacht behoeven daarbij transparantie en zelfreinigend vermogen, zodat de daarvoor bestaande kritiek wordt ontzenuwd.

Mr M.L. Mock is juridisch adviseur te Amstelveen.

